

[Vivike.]

gen, værne spekulanterne. Vi har alle vores bitre erfaringer og ved, hvor meget der er slået i stykker på grund af stk. 2 i § 22.

Der skal nok lidt mere klare formuleringer til, f. eks. af reglerne om rejsning af bygninger uden for bymæssige bebyggelser. Der har vi jo i dag den formulering, at hvis det gælder erhvervsøkonomiske formål, altså fiskeri, landbrug osv., så er der ikke noget i vejen. Men vi ser jo, at bestemmelsen bliver omgået, at folk f. eks. hænger fiskenet ind i stuen i sommerhuset og påstår, at det huser står der af hensyn til fiskeri osv.; sådan er det kan virke meget dekorativt, men det kan jo være svært at sige, om det er en erhvervsbygning eller ikke. Jeg tror nok, vi må have en formulering, der går ud på, at med hensyn til alle bygninger uden for bymæssige områder skal der tilladelse til at bygge dem; det vil der blive givet i mange tilfælde, men så bliver det i hvert fald sværere for dem, der vil lave et sommerhus og camouflere det som en erhvervsbygning, at klare sig.

Bare lige til slut et enkelt ord om naturparker. Det er jo noget, der tænkes meget på, og jeg synes, det er godt, men vi må passe på, at naturparkerne ikke bliver en sovepude, således at man siger: nu kan vi godt rive resten af landet i stykker; blot vi har disse naturparker.

Kjær Rasmussen: Det er nok ikke særlig svært for os at blive enige om, at øget fritid også betyder øget behov for rekreative områder. Endvidere vil man hurtigt kunne konstatere, at flere og flere mennesker vil samle sig i byerne; det er vel ikke særlig urealistisk at regne med, at 90 pct. af befolkningen vil opholde sig her inden for en overskuelig årrække. Denne kendsgerning må få indflydelse, også når vi taler fredning; den — altså fredningen — bliver bl. a. et spørgsmål om at sikre bybefolkningen adgang til forholdsvis nære rekreative områder. I betragtning af byernes voksende indbyggertal må vi altså have gjort det til noget legalt og noget rigtigt at sikre disse mennesker faciliteter, som de kan udnytte i fritiden. Dette må simpelt hen blive en fællesskabets forpligtelse.

Når jeg derfor ud fra disse betragtninger skal vurdere det foreliggende lovforslag,

finder jeg naturligvis både positive og negative ting i det. VS synes, det er helt rigtigt, at der åbnes adgang for publikum til strande, skove og udyrkede arealer, ikke kun fordi forslaget på disse felter er i overensstemmelse med vor hovedlinje, men også fordi der ligesom ligger en drejning mod Norden i de foreslåede bestemmelser. At vi også kan erklære os tilfreds med den samlede landskabsfredning og med de øgede beføjelser til rigsantikvaren, giver sig selv ud fra de betragtninger, jeg fremkom med i indledningen.

Med hensyn til formålsparagraffen må man jo sige, at den er så bredt favnende, at ingen eller i hvert fald ikke ret mange bliver kvalt i dette favntag. Men ser man på de efterfølgende paragraffer, kan nogle af dem nok give anledning til betænkelighed. I bemærkningerne er nævnt en beløbsramme, en ramme for, hvor meget der kan anvendes til det gode formål. Denne ramme er latterligt lav, når man betænker dagsprisen på jord. Nu ved jeg jo ganske udmærket, at det, der står i bemærkningerne, ikke sådan just får lovskraft, men erfaringsmæssigt skeler man jo alligevel en hel del til, hvad man måtte have skrevet disse steder.

Men det er jo ikke alene i spørgsmålet om erstatning, at man møder en gammel fredningstankegang. Rigsantikvaren og geologer skal begrunde strengt sagligt, hvorfor de ønsker dette eller hint fredet.

I fredningsnævnene er forbrugerne — og det vil jo for størstedelen sige byboerne — ikke repræsenteret, og med den sammensætning, nævnene efter forslaget skal have, tror vi ikke på, at formålsparagraffen vil blive tilgodeset; der er mulighed for, at det i højere grad bliver lokale interesser, man interesserer sig for.

Af samme grund synes vi heller ikke, det er særlig viist at give fredningsnævnet bemyndigelse til at dispensere fra reglerne om strandbyggelinjen, og her løber vi jo ind i hele problemet omkring klitterne. De må og skal anvendes rekreativt. Det ligger vel sådan, at ca. 90 pct. af de egnede sjællandske strandområder i dag er udlagt til private strandgrunde. Det vil sige, at resten af befolkningen altså må nøjes med 10 pct., og det er jo nok ikke særlig rimeligt.

Det ser ud til, at der med sidste ombæring er kommet en bestemmelse ind om tilsyn